

Decentralisatie

Decentralization and Local
Government Strengthening
Program (DLGP)

Handvat

DISTRICTSBESTUUR

Mr. Basharat Ahmadali
Managing Director “Decentralization
and Local Government and
Strengthening Program

Decentralisatie, Autonomie en Medebewind

Decentralisatie

betekent overdracht van bestuurlijke, verordenende en fiscale bevoegdheden en verantwoordelijkheden

m.a.w. bij wet overdragen van bevoegdheden betreffende **besturen, plannen, het innen en genereren van eigen geldmiddelen**, de toebedeling van middelen door de centrale overheid en haar instituties aan de lokale overheden.

Autonomie

in Suriname houdt in dat een district de bevoegdheid krijgt om regelgeving te maken en om voor de **eigen huishouding** te zorgen.. De wetgever geeft aan de regelgevende organen van het district de bevoegdheid om districtsverordeningen en districtsbesluiten vast te stellen.

Medebewind

moeten we zien als het uitvoeren door een lagere overheid van de oor de hogere (centrale) overheid vastgestelde regels. In deze zal de hogere overheid bij een *wettelijke regeling* de medewerking vorderen van de lagere overheid - **Districtsbestuur** - om hetgeen in **medebewind** moet worden uitgevoerd, te realiseren. En de middelen beschikbaar stellen

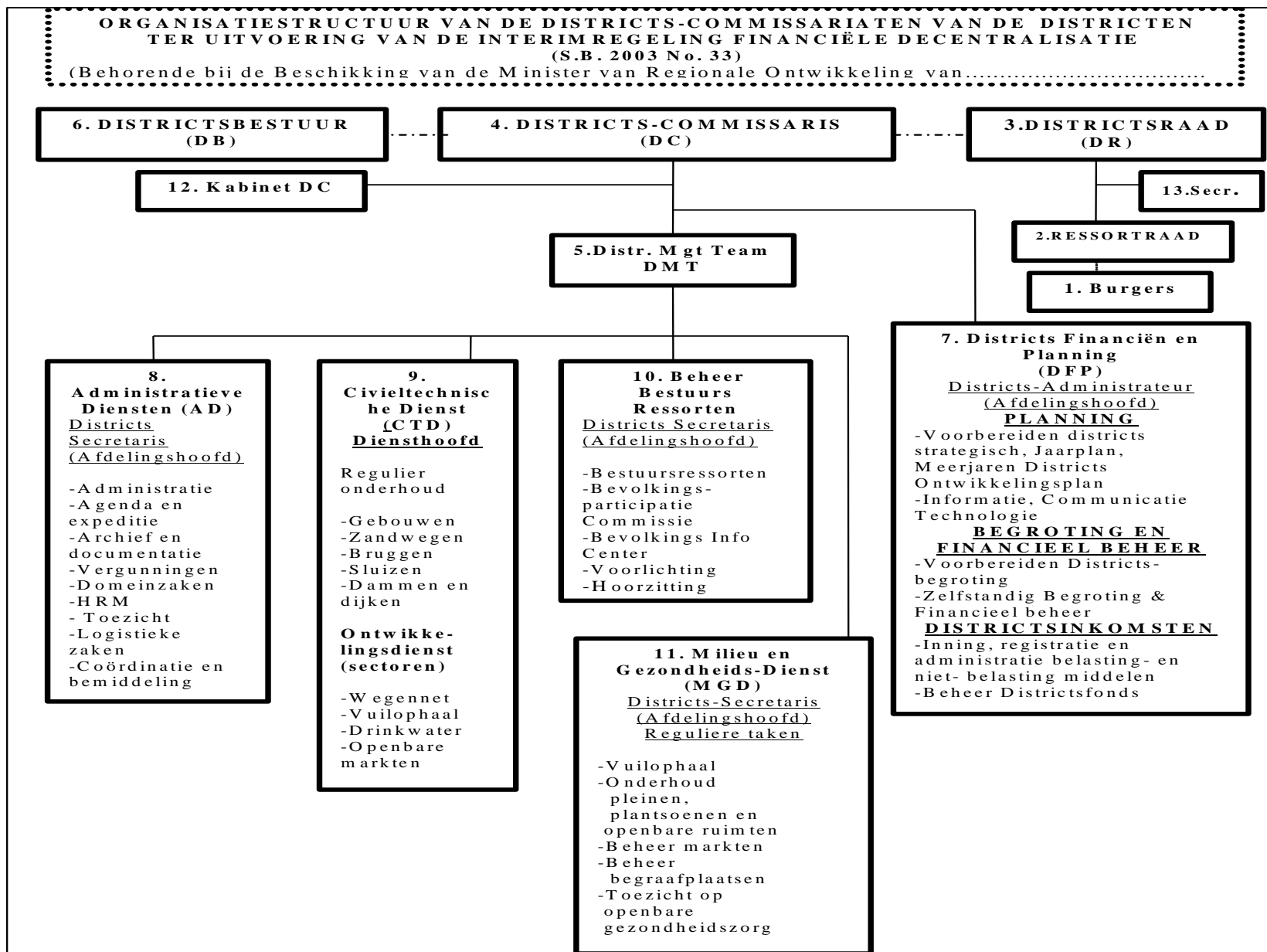
Districtsbestuur (Art. 28 t/m 34 WRO)

- DB is het uitvoerend orgaan van het district
  - onderworpen aan de contrôle van de DR
  - DB bestaat uit:
    - > DC (benoemd door de centrale overheid), en is ambtshalve voorzitter en is tevens lid is.
  - Vertegenwoordigers van ministeries, die bij voorkeur zijn/haar woonplaats in het district moet hebben
- De voornaamste taak van DB is het uitoefenen v/h dagelijks bestuur v/h district.
  - Het DB is verantwoording verschuldigd aan de DR.
  - Het DB is bevoegd om districtsbesluiten te maken ter uitvoering van een districtsverordening of om algemene maatregelen te treffen met betrekking tot onderwerpen, die niet afdoende zijn geregeld, mits het niet behoort tot de bevoegdheid van de DR [\[1\]](#).
[\[1\]](#) Art. 29 WRO

Taken dagelijks bestuur v/h Districts(bestuur) (art. 47 WRO)

- doet jaarlijks verslag aan de DR;
- heeft de uitvoering van en het toezicht op de naleving van wetten, staatsbesluiten, resoluties en ministeriële beschikkingen (bestuurshandhaving;
- handhaaft de openbare orde;
- **bereidt de opstelling van districts- en ressortplannen en voert deze na goedkeuring uit;**
- **beheert het Districtsfonds en alle inkomsten en uitgaven die bij wet aan de Districts-Commissaris zijn opgedragen, daarbij bijgestaan door de Districts-Administrateur (DA)**
- Voorts belast met: onderhoud/beheer, instandhouding en onderhoud van secundaire- en tertiaire wegen en bijbehorende bruggen, loosleidingen, vaarwateren, sluizen; andere voor de openbare dienst bestemde werken, de zorg voor bruikbaarheid en veiligheid van plantsoenen, pleinen en andere voor openbaar gebruik bestemde plaatsen, toezicht op de openbare gezondheidszorg en de uitvaartverzorging, de zorg voor brandpreventie en wat daarmee samenhangt, de bestrijding van rampen en onheilen, het houden van toezicht op al wat het district aangaat.

Fig 1: De Organisatiestructuur
Beschikking van de Minister van R.O. d.d. 13-10-2006 no. 6838

Bestuurstaken

(a) Bestuursorganen (DC, DR, RR, DB, bestuursapparaat (incl terreinen en gebouwen) exploitatie van het commissariaat, (kantoormeubilair, apparatuur), voer- en vaartuigen, gebouwen en terreinen, voorlichting. R.O. verantwoordelijk.;

(b) Salarissen Overheidspersoneel. personeel
(Streven om een kleine kern van districtspersoneel, zoals DA en BFB-, BP-, BIC-personeel op de payroll van het district te krijgen)),

(a) WRO kent ze ten onrechte niet toe aan de districten. Op korte termijn moeten deze alsnog overgedragen worden aan de zorg van het Districtsbestuur. Zolang dit niet is gebeurd, worden deze kosten ingebed in de begroting van het Min. van R.O.

(b) Deze komen vooralsnog ten laste van de centrale overheid

Autonome bevoegdheden

De bevoegdheid v/h district krijgt om regelgeving te maken en om voor de **eigen huishouding** te zorgen. De wetgever geeft aan de regelgevende Organen van het district de bevoegdheid om districtsverordeningen en districtsbesluiten vast te stellen.

DR: verordenende bevoegdheid:

- Bevoegd om verordening te maken in het belang v/d huishouding:
- (i) voor de openbare dienst bestemde werken (art. 47 lid 1 e);
- (ii) voor openbaar gebruik bestemde plaatsen (art. 47 lid 1 f)
- (iii) bij verordening opdragen van nieuwe taken aan RR's
- (iv) in het leven roepen van een districtsfonds
- (v) bij verordening invoeren van bestemmingsheffingen inzake onderwerpen bij staatsbesluit aan te wijzen.

DB: Bevoegd om districtsbesluiten te maken

Medebewindstaken

Het uitvoeren door een lagere overheid van de door de hogere (centrale) overheid vastgestelde regels.

In deze zal de hogere overheid bij een *wettelijke regeling (meestal ministeriele)* de medewerking vorderen van de lagere overheid -
Districtsbestuur - om hetgeen in **medebewind** moet worden uitgevoerd, te realiseren. En de middelen beschikbaar stellen

Medebewindstaken volgens Stb taakomschrijving Min.

- (i) het bestuursapparaat
- (ii) de regionale organen
- (iii) vuilophaal en vuilverwerking
- (iv) openbare markten

Medebewindstaken volgens WRO waarvoor een ministeriele beschikking nodig is:

- Zie artikel 1 WRO: beleidsopties v/d sociaal-economische ontwikkeling van het district

Overige medebewindstaken

Ontwikkelingstaken

Beleidsgebieden:

- Sectorale ontwikkeling o.a. op het gebied van verbetering van het zandwegennetwerk, ontwatering van de woongebieden, vuilophaal en verwerking, het marktwezen; deze sectoren zitten ook in het kapitaalinvesteringsprogramma van het DLGP-II), alsook gemeenschapsontwikkeling

Verzorgingstaken van de centrale overheid

- Beleidsgebieden volgens het Besluit Taakomschrijving Departementen 1998” (S.B. 1991 no. 58, zoals laatstelijk gewijzigd bij S.B. 2005 no. 94). en art. 54 lid 2 WRO:

- Het DB, bijgestaan door de DA, gaat
- middels ‘shopping’ in de begrotingen van hun ministeries de verzorgingsgebieden c.q. de beleidsgebieden identificeren die voor hun district van belang zijn;
- Het Districtsbestuur kan in beide gevallen zoveel mogelijk middels het aangaan van “overeenkomsten” de ministeries hulp en technische bijstand aanbieden om die begrotingsposten uit hun ministeries te helpen realiseren in het kader van medebewind;.

DISTRICTSINKOMSTEN

Belastingmiddelen

De IR-belastingmiddelen:

- Wet Huurwaardebelasting
- Wet tot heffing en invordering ener belasting op publieke gemakelikheden
- Wet tot heffing en invordering ener belasting op publieke gemakelikheden
- Wet op drankhuizen en huizen van openbare gemakelikheden

Districtsinkomsten

Niet-belastingmiddelen

- a) Marktwet
- b) Begrafniswet
- c) Zondagsrustwet
- d) Decreet vergunningen bedrijven en beroepen
- e) Recognitie en voorwaarden voor het gebruik van openbare wegen, straten en pleinen, het bouwen van stoepen, balkons en luifels en andere bijzondere doeleinden

- f) Recognitie waartegen en de voorwaarden waaronder vergunningen worden verleend voor het gebruik van openbare wegen enz. ten behoeve van bijzondere doeleinden
  - g) Regeling tot verkoop van gedistilleerd;
- Voorts uit WRO:
- a) opbrengsten van bestemmingsheffingen als in
  - b) opbrengsten van verbeurd verklaarde goederen
  - c) geldboeten

Districtsinkomsten

Begrotingsmiddelen Ministeries

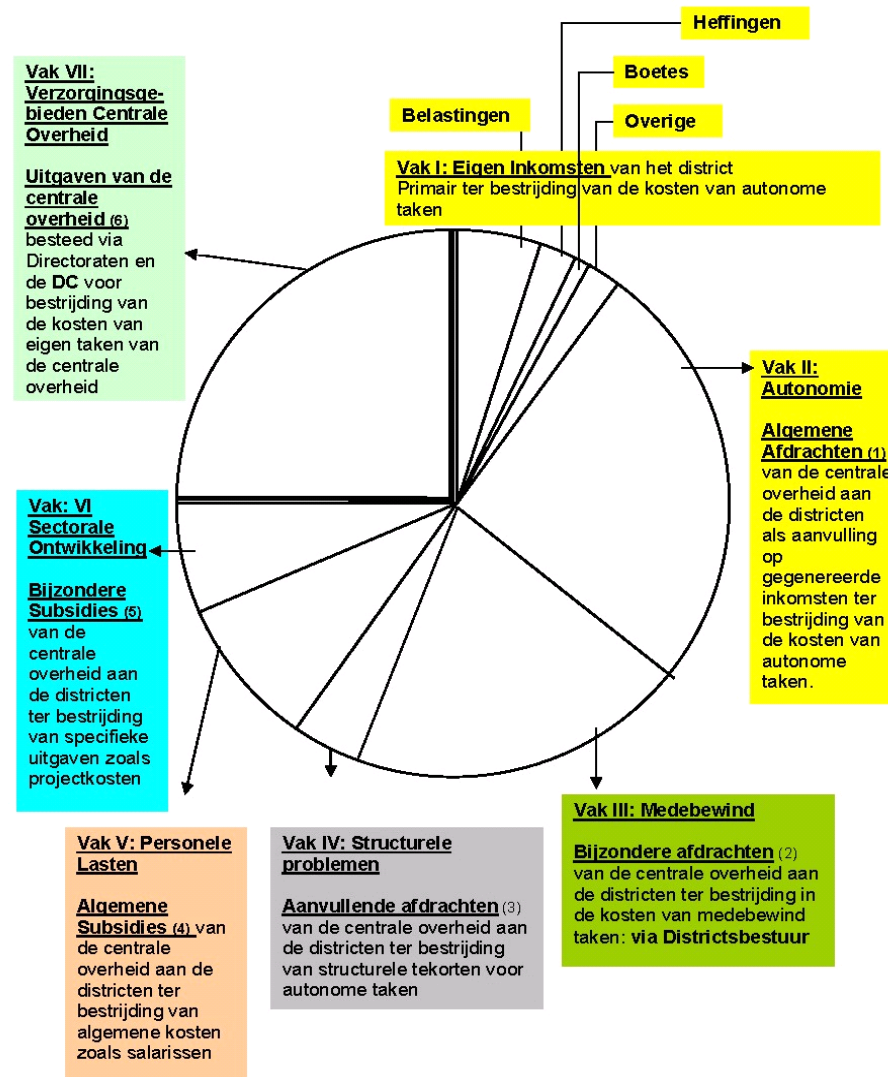
- Ministerie van Regionale Ontwikkeling:
  - Art. 4 lid 3 IFD: Storting in het districtsfonds van de begrotingsmiddelen, voorkomende op de begroting van het Ministerie van R.O., die voor de districten zijn bestemd, om ten laste van de districtsbegroting uitgaven te doen.
- **Overige Ministeries:**
  - De Interimregeling schrijft in artikel 4 voor dat *slechts* de begrotingsmiddelen van het Ministerie van Regionale Ontwikkeling in contanten dienen te worden gestort in het districtsfonds.
  - Voor de overige ministeries is daarvoor (nog) geen wettelijke plicht. Dit neemt echter niet weg de mogelijkheid, dat in het kader van medebewind er medebewindstaken worden geïdentificeerd, voor de uitvoering waarvan de desbetreffende ministeries bij beschikking middelen vanuit hun ministerie ter beschikking van het Districtsbestuur stellen.

Districtsinkomsten

De overige inkomsten

- Op de districtsbegroting dient alsnog een post te worden opgenomen voor de financiering van de sectorale ontwikkeling middels het opstellen van meerjaren Districts Ontwikkelings Plan, o.a. in de sectoren: secundaire –en tertiare zandwegen, vuilophaal en -verwerking, ontwatering van woongebieden en openbare markten.
- middels leningen donaties van internationale organisaties als IDB, EU, Nederland, twinningrelaties
- Bijdrage via bevolkingsparticipatie; beterschapsheffing met toepassing verodening betterment.

Districtshuishouding en het nieuwe financieel stelsel

"Funding Pie", Instituut Lim A Po en DLGP-PIU

Districtsuitgaven

Districtsbegroting en middelenstaat

- (a) Vanwaar komen de middelen
(kolom A) > Middelenstaat
- (b) Waar gaan de middelen naar toe
(kolom B) > Uitgaven
- (c) Welk resultaat beogen het Ministerie
en het Districtsbestuur met de
districtsbegroting als 'beleidsinstrument
(kolom C) > Uitkomst

Districtsbegroting

Een reflex van WRO

- De districtsbegroting een reflex moet zijn van de taken die de WRO opdraagt aan het Districtsbestuur om uit te voeren (kolom B);
- bij de financiering van de districtsbegroting degelijk rekening moet worden gehouden met het onderscheid in:
  - (i) kosten, waarvoor het ministerie van R.O. verantwoordelijk is, zoals kosten m.b.t. bestuursorganen, bestuursapparaat en personele lasten,
  - (ii) kosten m.b.t. WRO-taken of te wel autonome taken, die bestreden moeten worden uit de artikel 4 middelen,
  - (iii) kosten m.b.t. medebewindstaken, die uit de wet of een beschikking voortvloeien,
  - (iv) financiering van beleidsmaatregelen, zoals vereist in artikel 1 van WRO,
  - (v) financiering van ontwikkelingstaken, en
  - (vi) financiering van overige beleidsmaatregelen van de centrale overheid (staatszorg);

Districtsbegroting een beleidsinstrument voor specifieke doelen

- Instandhouding staatsstructuur, eenheid en uniformiteit van bestuur;
- Voor het voeren van een efficiënt, behoorlijk en transparant bestuur, alsmede effectieve dienstverlening aan de burgers;
- Het verheffen van het welzijn van de burgers;
- Bestuurshandhaving ter garandering van een ordelijke en beschermde samenleving;
- Bescherming van de burgers;

- Instandhouding van democratische structuren;
- Sociaal-economische ontwikkeling;
- Sectorale ontwikkeling;
- Versterking van het bestuursapparaat;
- Het nationaal welzijn, veiligheid en natievorming in macro-economische zin.

Beheer Districtsfonds

Het Districtsbestuur (DB) beheert, bijgestaan door de Districts-Administrateur, het Districtsfonds, **alsmede andere inkomsten en uitgaven, voorzover dit bij of krachtens de wet aan de Districts-Commissaris is opgedragen**

- Bij beheer DF betrokken:
- De DC, die Voorzitter is van het Districtsbestuur,
- de vertegenwoordigers van de Ministeries die lid zijn van het Districtsbestuur
- en de overige ministeries buiten Districtsbestuursverband.
- de DA, voor bijstand aan het Districtsbestuur.
- de DR die het DB controleert

Wat moet het Districtsbestuur c.q. de Districts-Commissaris exact doen?

- DB stelt beleidsplan op, inhoudende al de beleidsacties, die moeten leiden tot de versterking van de financiële positie van het district (zie par. III) en dit voor goedkeuring voorleggen aan de DR;
- DB stelt een beleidsplan op, inhoudende al de beleidsmaatregelen, die moeten leiden tot de samenstelling van alle plandocumenten en de districtsbegroting en deze ter goedkeuring voorleggen aan de DR (par. IV).
- DB moet de volgende zaken voor de DR voorbereiden en ter goedkeuring voorleggen:
  - het Besluit van de DR ter vaststelling van de Richtlijnen volgens welke de Ressortraden (RR's) hun ressortbegroting moeten inrichten;
  - het Besluit van de DR regelende de voorschriften volgens welke het DB het Districtsfonds moet beheren;
  - een Programma voor het houden van openbare vergaderingen, waarop hoorzittingen moeten worden gehouden voor de opstelling van de ressortplannen, die de basis vormen van de overige plan- en begrotingsdocumenten (ressortbegroting, districtsplan, districtsbegroting, jaarplan).

De rol van de Districts-Administrateur (DA) en de Afdeling District Financiën en Planning (DFP)

- Het Districtsbestuur wordt bij de opstelling van de districtsbegroting ondersteund door de DA. De DA is o.m. belast met het voeren en evalueren van het begrotingsbeleid en financieel beheer, inclusief het voorbereiden van budgettaire activiteiten, inkomstengenerering en het monitoren van het districtsinkomen
- *De DA dient het decentralisatieproces te stimuleren, te coördineren en te monitoren met in achtname van alle relevante wettelijke regelingen en uitvoeringsregelingen, zoals die van de Ministers van Financiën en Regionale Ontwikkeling en die van de door de DR goedgekeurde voorschriften, plandocumenten, begrotingen, etc*

De rol van de Districts-Administrateur (DA)

- een zelfstandig en pro-actieve rol bij zijn/haar functionering,
- een interactie met het DB en de DR bij het betrekken van de lokale bevolking in de besluitvorming met betrekking tot het opstellen van ressortplannen, die basis vormen voor de districtsplannen, districtsbegroting.
- maximale ondersteuning bij het voeren van een zelfstandig begrotingsbeleid en financieel beheer volgens de gegeven richtlijnen en Handboeken.
- de voorbereiding van alle door de DR (politiek-bestuurlijk) en het DB (uitvoerende beleidsmaatregelen) te nemen besluiten op het gebied van de opstelling van de plandocumenten, beleidsmaatregelen voor het genereren van inkomsten en beleidsmaatregelen m.b.t. de samenstelling van de districtsbegroting en het ter goedkeuring voorleggen daarvan aan het DB en de DR door tussenkomst van de DC.

De rol van de DC

- *De DC, die voorzitter is van de DR, ook Voorzitter is van het DB, Hoofd is van het (ambtelijk) districtsapparaat (DMT) en Vertegenwoordiger is van de Regering (alle ministeries) zorgt voor een uniek coördinatiebeleid, dat de genoemde organen en diensten in goede onderlinge samenhang volgens een geïntegreerde aanpak zodanig functioneren, dat de gestelde doelen naar de samenleving toe op de meest efficiënte en effectieve wijze worden bereikt (zie kolom D fig. 3). De DC is in deze rol gesterkt door het Districts Management Team (DMT)[\[1\]](#), dat zich buigt over de voorbereiding en uitvoering van alle beleidsmaatregelen en beleidsacties, die als onderdeel van het dagelijks bestuur, onder controle staat van de DR. Een effectief draaiende DFP leidt tot effectief functionerende DR, DC, DMT en DB. Het DB zal niet schromen ruime aandacht te geven aan de verdergaande versterking van de DFP*
[\[1\]](#) DMT bestaat uit de DC (Teamleider), de DA (planning en financiën), Districts-Secretaris (DS-Bevolkingsparticipatie), DS-Administratieve Diensten, DS-Milieuzaken en Hoofd CTD (Civieltechnische Dienst).

De rol van de DR

- De DR ziet streng erop toe, dat het Districtsfonds wordt beheerd met inachtneming van de door de DR vastgestelde Voorschriften, overeenkomstig de Richtlijnen van de Minister van Financiën (Artikel 40 lid 3 WRO)

Comptabele voorschriften voor districtsfinciën

- Volgens artikel 40 lid 3 zijn deze geregeld in:
- De Richtlijnen van de Minister van Financiën (inhoudelijk) en de
- De Voorschriften van de Districtsraad (beleid)

Richtlijnen van de Minister

- De Richtlijnen van de Minister van Financiën regelen de volgende onderwerpen:
- Het opmaken van districtsbegroting van inkomsten en uitgaven
- De uitvoering van de districtsbegroting van inkomsten en uitgaven
- Het geldmiddelenbeheer
- De Interne Contrôle
- De begrotingsverantwoording
- Het installeren van de DA in overeenstemming met de voorgeschreven procedures en standaarden
- Het invoeren van alle noodzakelijke systemen betreffende districtsbegroting en het financieel beheer, overeenkomstig de voorgeschreven procedures en standaarden.

Voorschriften van de DR

- De Districtsraad (DR) is bevoegd voorschriften vast te stellen voor de inrichting van de ressortbegroting. M.b.t. de districtsbegroting mag de DR uiteraard ook voorschriften vastleggen, waaraan het Districtsbestuur (DB) zich moet houden, maar dan alleen m.b.t. het beleid en de te volgen strategie.
- Voor wat betreft het beheer van het DF mag de DR eveneens voorschriften geven aan het DB, maar met in achtneming van de richtlijnen van de Ministers van R.O. en Financiën